

Pravda jako téma filosofické

Patočka v rukopisném textu (Problém pravdy z hlediska negativního platonismu, in: Péče I, s.) říká že „Problém pravdy je od počátku základní otázkou filosofie, ...“. To je zároveň správné, pokud pravdou rozumíme se starými Řeky „neskrytost“, ale zároveň to není správné a neplatí to, pokud jsme ve svém chápání spoluurčení evropskými myšlenkovými dějinami (jakože jsme, a také Patočka byl), v nichž se stále silněji projevovaly vlivy křesťanské a původně také ne-řecké, totiž hebrejské (neboť křesťanské myšlení se pokoušelo vždy znovu o náročné srůstání obou tradic, tedy o „synkrezi“ obojího „pojetí“, které si bylo původně velmi vzdálené, což ovšem nemohlo nemít pronikavý „vliv“ na obojí, takže v obojím docházelo k hlubším, „vnitřním“ posunům a změnám). Posuzováno s větší přísností a přesností tedy platí, že to, jak byl „problém pravdy“ od počátku viděn a chápán, nutně podléhalo značným proměnám, takže to, co v různých dobách bylo chápáno jako „problém pravdy“, má asi z největší části společné jen ten název, to pojmenování. Tím zajímavější by ovšem musel být pokus najít resp. rozpoznat tu „menší část“, která přece jen dovolovala a dosud snad dovoluje vidět to společné, co umožňovalo jakousi kontinuitu.

(Písek, 070706-3.)